

Europa

EUROPESE ANALYSECEL

VOORSTEL VOOR EEN RICHTLIJN

TOT WIJZIGING VAN RICHTLIJN 2006/43/EG BETREFFENDE DE WETTELIJKE CONTROLES VAN
JAARREKENINGEN EN GECONSOLIDEERDE JAARREKENINGEN

COM(2011)778

VOORSTEL VOOR EEN VERORDENING

BETREFFENDE SPECIFIEKE EISEN VOOR DE WETTELIJKE CONTROLES VAN FINANCIËLE
OVERZICHTEN VAN ORGANISATIES VAN OPENBAAR BELANG

COM(2011)779

Synthese:

Omdat, naar aanleiding van de financiële crisis van 2008, is gebleken dat het Europese auditsysteem dysfuncties vertoonde, heeft de Europese commissie twee voorstellen geformuleerd die de regels voor de sector aanscherpen. Tevens wordt de grensoverschrijdende mobiliteit van wettelijke auditors en auditkantoren in de hele Unie vergemakkelijkt. De nationale parlementen kunnen een advies formuleren over de subsidiariteit en de proportionaliteit van beide tekstvoorstellen **tot 3 februari 2011**.

Context:

Auditors hebben de wettelijke opdracht de getrouwheid van de door hen gecontroleerde jaarrekeningen te beoordelen.

Op 13 oktober 2010 heeft de Europese Commissie een Groenboek gepubliceerd over het beleid betreffende de controle van financiële overzichten. Hierin werd, in de nasleep van de financiële crisis van 2008, nagegaan hoe de auditfunctie kon worden verbeterd.

In het verlengde van het Groenboek, stelt Europees commissaris Barnier hervormingsplannen voor met betrekking tot de richtlijn betreffende de wettelijke controles van de jaarrekeningen (de "auditrichtlijn").

Tezelfdertijd wordt een ontwerpverordening voorgesteld met specifieke bepalingen betreffende de wettelijke controle van de organisaties van openbaar belang. Dit zijn organisaties die van groot openbaar belang zijn omdat hun activiteiten, hun grootte, hun aantal werknemers en/of hun bedrijfsstatus zodanig zijn dat ze een groot aantal belanghebbenden hebben. Concreet zijn dit de banken, de verzekeraars en de beursgenoteerde ondernemingen.

Inhoud:

Het voorstel van richtlijn (COM(2011)778) bevat wijzigingen op de bepalingen inzake de toelating en registratie van auditors en auditkantoren, op de bestaande beginselen in de auditrichtlijn met betrekking tot beroepsethiek, beroepsgeheim, onafhankelijkheid en verslaggeving alsook de daaraan gerelateerde toezichtvoorschriften die toepasselijk blijven voor de controle van organisaties van niet-openbaar belang (niet-OOB's).

Het voorstel van verordening (COM(2011)779) bevat specifieke eisen voor de wettelijke controle van de financiële overzichten van organisaties van openbaar belang (OOB's).

Samengevat, stelt de Europese commissie volgende maatregelen voor:

Maatregel	Toelichting
Liberalisering van de eigendomsregels van auditkantoren	Lidstaten kunnen niet langer bepalen dat een minimum aan kapitaal of stemrechten in een auditkantoor in handen is van wettelijke auditors of auditkantoren. Laatstgenoemde categorie blijft echter de meerderheid uitmaken van het bestuursorgaan.
Europees paspoort voor auditkantoren en wettelijke auditors	Auditkantoren kunnen controles verrichten in andere lidstaten dan die waar zij toegelaten zijn. Wettelijke auditors kunnen grensoverschrijdende controlediensten verstrekken. De wettelijke auditors en auditkantoren moeten zich hierbij houden aan de internationale controlestandaarden.
Bepalingen m.b.t. de nationale autoriteiten bevoegd met het toezicht op de sector	De voor het openbare toezicht bevoegde autoriteit is een openbare autoriteit die ook verantwoordelijk is voor de toelating, registratie en kwaliteitsborging.
Onafhankelijkheid en het vermijden van belangenconflicten	Wettelijke auditors en auditkantoren worden onderworpen aan passend toezicht door bevoegde autoriteiten die onafhankelijk zijn van de beroepsgroep van de auditors en die beschikken over voldoende capaciteit, expertise en middelen.
Samenwerking op het niveau van de Unie op het gebied van opleidingskwalificaties	Nationale autoriteiten bevoegd met het toezicht op de auditors moeten samenwerken met het oog op convergentie van de opleidingskwalificaties.
Duur van de controleopdracht	De duur van een controleopdracht door een auditkantoor kan niet langer duren dan zes jaar. Daarna moet een ander auditkantoor de opdracht overnemen. Ingeval van gezamenlijke audits kan de periode tot 9 jaar duren.
Aanbestedingsprocedure	De organisaties van openbaar belang dienen een auditor te selecteren op basis van een aanbestedingsprocedure met transparante en niet-discriminerende selectiecriteria.

Administratieve vereenvoudiging	Er worden bijzondere voorschriften ingevoerd voor de wettelijke controle van KMO's. Kleine ondernemingen zouden niet langer bij EU-wetgeving verplicht zijn hun financiële overzichten te controleren, hoewel de lidstaten dit wel nog kunnen voorschrijven. Als middelgrote ondernemingen overeenkomstig de EU-wetgeving worden gecontroleerd, moeten de lidstaten er zorg voor dragen dat de wijze waarop de controlestandaarden worden toegepast, afgestemd is op de dimensie en schaal van die ondernemingen. De lidstaten kunnen naar eigen inzicht bepalen hoe zij de controlestandaarden aanpassen aan de omvang van de gecontroleerde entiteit.
--	---

Rechtsgrondslag:

Artikel 50 van het Verdrag betreffende de werking van de EU (VWEU) over het vrij vestigingsrecht. Op het gebied van beroepskwalificaties kunnen richtlijnen worden vastgesteld.

Bevoegde commissie(s):

- Commissie voor het Bedrijfsleven;
- Commissie voor Handels- en Economisch recht.

Bevoegde federale overheden:

- FOD Economie;
- Het Instituut van Bedrijfsrevisoren (ingesteld bij wet van 22 juli 1953) waakt over de correcte uitvoering van de krachtens de wet aan de bedrijfsrevisoren toevertrouwde opdrachten. Naast de controleopdracht vervult het Instituut een adviesopdracht.

Subsidiariteitsadvies:

De nationale parlementen kunnen een advies formuleren over de subsidiariteit en de proportionaliteit van het tekstvoorstel **tot 3 februari 2011**.

De nationale parlementen kunnen in het kader van de politieke dialoog met de Europese Commissie (het Barroso-initiatief) hun opmerkingen over dit document aan de Europese Commissie verzenden. Het verzenden van opmerkingen is, in dit geval, niet gebonden aan een termijn.

Volgens de Europese commissie respecteren de voorstellen de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. Het vergemakkelijken van grensoverschrijdende mobiliteit van wettelijke auditors en auditkantoren in de hele Unie kan niet zonder een optreden van de Unie worden verwezenlijkt. Het voorstel neemt de belemmeringen weg voor de ontwikkeling van een ééngemaakte markt voor wettelijke controlediensten.

De lidstaten kunnen naar eigen inzicht bepalen hoe zij de controlestandaarden aanpassen aan de omvang van de gecontroleerde entiteit zodat aan de betrokken kleine en middelgrote ondernemingen betere controlediensten worden verstrekt. De voorgestelde voorschriften gaan niet verder dan nodig is om de beoogde doelstellingen te verwezenlijken, aldus de Europese Commissie.

Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) heeft in een communiqué van 1 december 2011 zich kritisch uitgelaten over de voorstellen van Europees commissaris Barnier. Een slecht gedoseerde splitsing van de controle- en adviesopdrachten, verplichte vervanging van het auditkantoor in genoteerde vennootschappen na zes jaar, het opstellen van de controlenormen en controle van hun toepassing door ambtenaren zijn, aldus het IBR, verkeerde passende maatregelen die van de Europese commissie uitgaan om de crisis het hoofd te beiden en het vertrouwen van investeerders in de financiële markten te herstellen. In België zijn de onafhankelijkheidsregels al duidelijk vastgelegd en worden zij streng gecontroleerd. Er is in België dus al een samenhangend kader dat voldoet om in te spelen op eventuele risico's op een belangenconflict. De beoogde maatregelen beantwoorden niet steeds aan de evenredigheidsnorm, aldus het IBR, en kunnen van aard zijn dat de kwaliteit van de controle afneemt. Bovendien blijkt de Europese commissie onvoldoende rekening te hebben gehouden met de resultaten van de openbare raadpleging n.a.v. de bekendmaking van het Groenboek van oktober 2010.

In het licht van wat voorafgaat, zou het nuttig zijn een vertegenwoordiger van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren te horen, als één van de bevoegde commissies zou overwegen over te gaan tot een subsidiariteitsadvies.

Opmerking:

Op 22 november 2011 werd een ontwerp ingediend dat de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren wijzigt (DOC 53 1889/001) en de omzetting inhoudt van de richtlijn 2006/43/EG. Laatstgenoemde richtlijn wordt met het voorstel van richtlijn, dat hier voorligt, gewijzigd.

Het wetsontwerp (DOC 53 1889/001) is op 17 januari 2012 aangenomen in de commissie Handelsrecht.

Meer informatie:

Tekst van het ontwerp van richtlijn COM(2011)778

http://www.europa-nu.nl/9353000/1/j4nvgs5kig27kof_j9vwikpopjt8zm/viv75rdjchx2

<http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/dossier/document/COM20110778.do> (met hyperlink naar Franse tekst)

Tekst van de ontwerpverordening COM(2011)779

http://ec.europa.eu/internal_market/auditing/docs/reform/regulation_nl.pdf

Resolutie van het Europees Parlement van 13 september 2011:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+REPORT+A7-2011-0200+0+DOC+PDF+V0//NL>

Standpunt van het Instituut voor Bedrijfsrevisoren dd. 1 december 2011:

http://www.ibr-ire.be/ned/nieuws_pers.aspx?id=5008

Eurovoc-descriptoren: EUROPESE UNIE – Overheidstoezicht – Europese samenwerking – toegang tot het beroepsleven – vrij verrichten van diensten – beroepsorganisatie – financieel beroep – EG-richtlijn – verificatie van de rekeningen
--

Redactie: Roeland Jansoone, adviseur, tel. 02/549.80.93, roeland.jansoone@dekamer.be